

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง การกำหนดข้อบังคับและระเบียบลักษณะต้องห้ามการเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์

ด้วยมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดค่านิยมของสหกรณ์ คือ การรวมตัวของประชาชนชนเป็นคณะบุคคลที่จะร่วมดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ ซึ่งเมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ ได้รับจดทะเบียนสหกรณ์แล้ว สหกรณ์มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยการแสดงออกของสหกรณ์ นั้น พระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ มาตรา ๕๑ ได้กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มาจากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ โดยเลือกตั้งจากสมาชิก ซึ่งผู้ที่มาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี มีคุณภาพ มีความสุจริต และเที่ยงธรรม ตลอดจนมุ่งรักษาสผลประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมาย กฎกระทรวง และข้อบังคับสหกรณ์กำหนดด้วย และเมื่อยังไม่มีข้อบัญญัติใด กำหนดลักษณะของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นหรือทำหน้าที่เป็นกรรมการกรณีเกี่ยวกับการเลือกตั้งของสหกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม แต่มาตรา ๔๓ (๙) ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ กำหนดให้รายการของการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นรายการที่ต้องมีอยู่ในข้อบังคับสหกรณ์ ฉะนั้น สหกรณ์สามารถกำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นหรือทำหน้าที่ กรรมการกรณีเกี่ยวกับการเลือกตั้งของสหกรณ์ที่เกิดขึ้นจากการไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ได้ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานและชัดเจน ตลอดจนเป็นการลดปัญหาข้อขัดแย้งหรือการร้องเรียนอันเกี่ยวเนื่องด้วยการเลือกตั้งของสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นไปเพื่อประโยชน์อันสูงสุดของการดำเนินกิจการของสหกรณ์และเป็นการมุ่งคุ้มครองระบบสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์ จึงกำหนดร่างระเบียบสหกรณ์/ขุมนุมสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยการวินิจฉัยการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์ ประกอบด้วยเหตุแห่งการทุจริตการเลือกตั้ง การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้สหกรณ์กำหนดระเบียบขึ้นถือปฏิบัติในการดำเนินการวินิจฉัยชี้ขาดการเลือกตั้งของสหกรณ์ และมีข้อเสนอแนะในการกำหนดข้อบังคับและระเบียบ ดังนี้

๑. หากสหกรณ์ประสงค์กำหนดคุณลักษณะต้องห้ามการเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์กรณีมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของสหกรณ์ที่ไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรมไว้ในข้อบังคับแล้วนั้น สหกรณ์ต้องกำหนดด้วยคำว่า “เคยถูกที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยเป็นผู้มีหรือมีส่วนร่วมในการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์” ไว้ในข้อบังคับสหกรณ์

๒. เมื่อสหกรณ์กำหนดลักษณะต้องห้ามการเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์ “เคยถูกที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยเป็นผู้มีหรือมีส่วนร่วมในการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์” ไว้ในข้อบังคับสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ในการวินิจฉัยการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์ รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ด้วย และให้กำหนดระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการวินิจฉัยการทุจริตการเลือกตั้งของสหกรณ์ขึ้นถือใช้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์